

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر کیسول خوراکی رازیانه بر علایم یائسگی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در
آموزش مامایی

استاد راهنما

فاطمه رحیمی کیان

استاد مشاور

دکتر روجا رحیمی

استاد مشاور آمار

عباس مهران

نگارنده:

پروین گلزاره

زمستان ۱۳۹۵

چکیده فارسی

مقدمه: یائسگی یک بخش طبیعی از زندگی زنان است و در این دوره بیشتر آن‌ها علائم جدی یائسگی را به علت تغییرات زیاد هورمون‌های زنانه تجربه می‌کنند. به دلیل عوارض جانبی هورمون‌درمانی بسیاری از زنان برای تسکین علائم یائسگی به طب مکمل و جایگزین چون گیاه‌درمانی و استفاده از فیتواستروژن‌ها روی آورده‌اند. این مطالعه برای تعیین تاثیر کپسول خوراکی رازیانه بر علائم یائسگی انجام شده است.

مواد و روش‌ها: در این کارآزمایی بالینی ۳ سوکور کنترل شده با دارونما، ۹۰ زن یائسه ۴۵-۶۰ ساله مراجعه کننده به مرکز بهداشت فرمانفرمایان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران به طور تصادفی به دو گروه رازیانه و دارونما تقسیم شدند. شرکت کنندگان در گروه رازیانه به مدت ۸ هفته روزانه دو عدد کپسول ۱۰۰ میلی گرمی رازیانه و در گروه کنترل روغن آفتابگردان دریافت کردند. پیامد اندازه‌گیری شده در این مطالعه مجموع ۱۱ علامت شایع یائسگی (گرگرفتگی و تعریق، ناراحتی قلبی، مشکلات خواب، خلق افسرده، تحریک پذیری، اضطراب، خستگی فکری و جسمی، مشکلات جنسی، مشکلات ادراری، خشکی واژن و ناراحتی عضلانی و مفصلی) بودند که به وسیله پرسشنامه معیار سنجش یائسگی (MRS)^۱ در چهار مرحله قبل از مداخله، پایان هفته‌های ۴ و ۸ بعد از مداخله و هم‌چنین ۲ هفته بعد از قطع مداخله (هفته دهم از شروع مداخله) اندازه‌گیری شدند. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS-22 و آزمون‌های آماری فیشر، تی مستقل، و فریدمن تجزیه و تحلیل شدند. $P < 0/05$ سطح معنی داری تلقی گردید.

نتایج: دو گروه از نظر مشخصات دموگرافیک و علائم یائسگی قبل از مداخله تفاوت معنی داری نداشتند. بعد از مداخله، در گروه رازیانه کاهش معنی داری در شدت این علائم دیده شد و مطابق با آزمون فریدمن بین علائم یائسگی قبل از مداخله و پایان هفته‌های ۴، ۸ و ۱۰ بعد از مداخله اختلاف معنی داری وجود داشت ($P < 0/001$) اما در گروه دارونما هیچ تفاوت معناداری بین این مراحل وجود نداشت. هم‌چنین آزمون تی مستقل اختلاف آماری معنی داری بین دو گروه آزمون و کنترل، در سه مرحله ۴، ۸ و ۱۰ هفته بعد از مداخله نشان داد (در تمام مقایسه‌ها $P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که مصرف روزانه دو کپسول خوراکی ۱۰۰ میلی گرمی رازیانه به مدت ۸ هفته در کاهش علائم یائسگی موثر بوده است. بنابراین با توجه به رویکرد زنان به استفاده از داروهای گیاهی، می‌توان از این گیاه در دسترس و ارزان به عنوان درمانی جهت کاهش شدت علائم یائسگی استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: رازیانه؛ علائم یائسگی؛ معیار سنجش یائسگی

¹ Menopause Rating Scale

**Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

**The effect of fennel (*Foeniculum Vulgare*) on
menopausal symptoms in post menopause
women**

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science (MSc) degree
In
Midwifery**

**Supervisor
Fatemeh Rahimikian**

**Consultant
Dr. Roja Rahimi**

**Statistical Consultant
Mr. Abbas Mehran**

**By
Parvin Golzareh**

2017

Abstract:

Objective: Menopause is a natural part of women's life and during this period, most of them experience serious menopausal symptoms due to the wide fluctuations of the female hormones. Because of the side effects of hormone therapy, large proportions of women have turned to complementary and alternative medicine such as herbal therapy and the use of phytoestrogens for relief from their menopausal symptoms. This study had been done to determine the effect of fennel oral capsules on menopausal symptoms.

Methods: In this triple- blind, placebo-controlled, clinical trial, 90 post menopause women aged 45 - 60 years referring to Farmanfarmayian public health center affiliated to Tehran University of Medical Sciences were randomly assigned to fennel and placebo groups. Participants in fennel group received 8 weeks of treatment with 100mg fennel capsules and in placebo group sunflower oil (2 capsules per day for each group). The outcomes measured in this study were the total 11 common symptoms of menopause (hot flushes and sweating, heart discomfort, Sleep problems, depressive mood, irritability, anxiety, physical and mental exhaustion, sexual problems, bladder problems, vaginal dryness and joint and muscular discomfort) which obtained by the Menopause Rating Scale (MRS) questionnaire in four stages: at baseline, after 4 and 8 weeks of intervention and also 2 weeks after cutting the intervention (10 weeks after beginning the intervention). Data was analyzed by SPSS-22 software and with the Friedman test, Independent T-test and fisher's exact test. $p < 0.05$ was considered statistically significant.

Results: The two groups haven't statistical differences in demographic characteristics and menopausal symptoms before the intervention. After the intervention, in fennel group significant decrease was observed in the intensity of this symptoms and according to friedman test, there was significant difference between the menopausal symptoms in the baseline and after 4, 8 and 10 weeks of treatment ($P < 0.001$) but in placebo group there was no significant difference between these stages. Also Independent T-test showed significant statistical differences between fennel and placebo groups in three phases: 4 weeks, 8 weeks and 10 weeks after the intervention (in all compares $P < 0.001$).

Conclusion: This study showed that daily consumption of 2 fennel 100 mg capsules for 8 weeks had been effective in reducing menopausal symptoms. So according to women approach to the use of herbal medicines, this available and cheap plant can be used as a treatment to reduce menopausal symptoms.

Key words: Fennel; Menopausal symptoms; Menopause Rating Scale